

Psalm 63

*Naar jou sta ik op in de morgen
roep de uren, bid het licht
strompel om water.*

*Naar jou dorst ik door de middag
lichaam ben ik, ziel smee ik
met de schaduwen val ik.*

*Naar jou woel ik in de nacht -
slaap je? Raak mij aan
dat ik rust vind*

En naar jou sta ik op in de morgen.

(vertaling: Huub Oosterhuis, 150 psalmen vrij)

Mijn ziel heeft dorst naar U!, schrijft David

In eenieder woont dezelfde vonk van onstilbaar verlangen, hetzelfde heimelijk vuur, diezelfde afgrond, dezelfde oneindige dorst naar een heelheid, een volkomenheid, een grenzeloze Liefde, die voor hem het leven waard maakt en die hem doet voelen dat hij uniek is.

Ons verlangen naar het oneindige kan niet worden gestild door eindige dingen...

Het verlangen relativeert onze verwachtingen als we erin berusten dat het niet door mensen vervuld kan worden...

Het verlangen relativeert ook alles wat wij hier doen, omdat het ons in contact brengt met onszelf. Met het verlangen begint de mens zijn weg naar zelfwording. Zonder verlangen was hij geen mens! Het doel van alle verlangen is overgave.

De mens wordt pas mens, wanneer hij zich aan iets groters overgeeft, als hij zich aan zichzelf overgeeft, aan zijn ware wezen dat groter is dan zijn ik.

Rainer Maria Rilke drukt het zo uit: Dat God ieder mens de wereld instuurt met als opdracht: Door je zinnen uitgezonden, ga tot de rand van je verlangen: geef er vorm aan.

Ik zie het als mijn roeping om het verlangen in mij wakker te houden om naar God toe open te blijven en mij hart wijd open te houden voor mensen.

God schenkt mij het verlangen opdat ik niet zou ophouden naar Hem te zoeken, maar ook opdat ik Hem daarin zou ervaren. Doordat ik luisterend peil in de grond van mijn hart, daar het verlangen ontdekt, ervaar ik God die in mij woont.

Met de schaduwen val ik, hertaalt Oosterhuis. Afdalen in het schaduwrijk van de ziel noemden onze voorouders deemoed; dit is de moed om je eigen aardsheid, eindigheid te aanvaarden. Alleen dan zal God in zijn volheid verschijnen!

Wie met aandacht bij de dingen is, die hij aanvat en waarmee hij werkt, kan God ervaren in het leven van alledag. Voor hem is alles uitdrukking van Gods aanwezigheid. Leven in overgave, het doel van het verlangen?

David schrijft in z'n psalm 63: Uw liefde is mij liever dan mijn leven, mijn lippen zingen van U

Zo wil ik U prijzen m'n leven lang, met geheven handen uw naam herhalen...

Voor Augustinus is zingen een weg om het eigen verlangen aan te wakkeren. Het drukt onze liefde uit en tegelijk wekt het liefde in ons: Cantare amantis est: zingen is eigen aan een minnaar. Zingend komen we in aanraking met de vreugde en de liefde die in ons zijn; we moeten dus zo zingen, zei Benedictus, dat ons hart in éénklank is met onze stem. Zo dat het helend werkt in de harten van de mensen.

Naar Jou sta ik op in de morgen!

Inge Zutterman

De Lier, 28 september 2014

Lied van Amos

*Klaagzang en klacht over u,
gij die de zwakken vertrapt,
onschuldigen grijpt en mishandelt.*

*Zo spreekt die gij noemt 'onze God':
ik kan uw psalmen niet luchten,
spaar mij uw liedjes, uw fluiten.*

Doe stromen als een rivier onstuitbaar, als levend water, doe stromen gerechtigheid.

*Gij die uw plannen smeedt om de misdeelden te doden, gij die praat in uzelf:
ik koop ze voor geld de minsten,
voor een paar schoenen de armen.*

Daarom wankelt de aarde, daarom wankelt de aarde.

Klaagzang en klacht over u.

(Lied van Amos – t: H. Oosterhuis m: Tom Löwenthal)

“Klaagzang en klacht over u gij die de zwakken vertrapt, onschuldigen grijpt en mishandelt.”

Wat kan nog toegevoegd aan dit lied van Amos? ... niets! De rest is stilte ... doodse stilte ... een stilte die zwaar op de maag ligt.

We kunnen dit iets dragelijker maken door de tekst te nuanceren, historisch te duiden, enz. Vandaag dus niet ... laat de tekst maar klinken alsof ze geschreven is voor vandaag, voor ons!

Dit lied mag/moet klinken in onze straten, op onze pleinen ,in onze auditoria en aula's, parlementen en gerechtshoven ... & (ja) ook in onze kerken.

In de septemberverklaring van de Vlaamse regering werd quasi niet gerept over 'armoede'.
Klaagzang en klacht over u! Ook 'klimaat' is geen thema voor onze beleidsmakers ... en het zijn de armen (wereldwijd en bij ons) die hier (in eerste instantie) slachtoffer van zijn!

Met een schaamteloze arrogantie wordt ons het nog steeds dominante geloof in de vrijemarkteconomie in de strot geramd!

Dit 'geloof' (want het is een 'geloof' met grote G) gaat ervan uit dat mensen niets 'goeds' doen tenzij ze ervoor betaald worden ... (aldus de econoom Ha-Joon Chang)

Dit geloof wordt vervolgens asymmetrisch toegepast en zo opgevat dat rijke mensen gemotiveerd moeten worden om te werken door ze (hoger) te belonen, terwijl arme mensen hun motivatie moeten halen uit angst voor armoede.

... dat het allemaal hun eigen schuld is ... dat ze maar beter hun best moeten doen ... dat de bomen niet tot in de hemel groeien ... dat we allemaal een steentje moeten bijdragen .

In ons land (volgens recente berichten in de media het derde rijkste land ter wereld) liggen de laagste uitkeringen nog altijd een flink stuk onder de Europese armoededrempel! Met de inkomensspanning valt het nogal mee ... maar de vermogensspanning groeit verder tot surrealistische proporties.

There is no alternative (afgekort TINA) wordt beweerd met een uitgestreken gezicht en een zakelijke ernst ... alsof men het écht zelf gelooft!

En haast iedereen wordt meegesleurd in dit perverse systeem, dit ziekmakende denkkader!

Waar kapitalisme in het verleden in het slechtste geval bestond uit 'uitbuiting van de ene mens door de andere mens' is dit in de huidige variant van het kapitalisme (het gedereguleerde vrijemarkt-kapitalisme) veel anoniemer geworden.

De bescheiden centjes van wie het geluk heeft een kleine (of iets grotere) spaarboek te hebben vergaard ... de centjes van uw eventueel pensioenspaarfonds maken allerlei ingewikkelde transacties en wereldwijde bewegingen ... Uw hypotheek wordt verpakt en herverpakt ... Zelfs onze vervuilde lucht wordt witgewassen door het aankopen van schone lucht & ook dit is onderwerp van allerlei speculatieve bewegingen.

En deze razendsnelle bewegingen ontwrichten hele samenlevingen & ontwrichten de planeet.

In 2008 kwam aan het licht dat brave huisvaders en –moeders, integere kloostergemeenschappen, eerlijke gemeentebesturen en duizenden onwetende coöperanten zonder het zelf te beseffen meespeelden in een gigantische casino. Wie heeft nog zuivere handen?

Iedereen lijkt meegesleurd te worden ...

Zelfs onze 'taal' is aangetast. Vroegere generaties wensten elkaar 'geluk' ... nu wensen we elkaar 'succes' . Succes is de norm geworden! ... en dan vooral het snelle succes! Maar ten koste waarvan?

Wie heeft nog zuivere handen? Moeten we dan maar stoppen met zingen? Door te zingen zingen we onszelf een 'oordeel' ... en ook als Kerkgemeenschap komen we hier niet onder uit ...integendeel wij wéten van een 'oordeel'. En dat zou ons zwaar op de maag moeten liggen! Een troostende gedachte dat het toch iemand zwaar op de maag ligt!

Dus dan maar zwijgen zoals Amos lijkt te suggereren "Ik kan uw psalmen niet luchten, spaar mij uw liedjes, uw fluiten"?

Ik zoek een antwoord in de psalmen. Want de Schrift is één dialoog, één woord en wederwoord

Uit de vrije Oosterhuisvertaling van Psalm 39:

**"Er zijn er genoeg die je pakken
op god en een betere wereld,
op vurige woorden en wensen,
hou je maar liever gedeisd.**

En zo gedaan. Dus zwijg ik

als met stomheid geslagen.

Maar dus geen woord meer van troost ook,
geen opluchting in mijn borst.

Een lege luchtpijp, een veenbrand
in mijn darmen – ik kan niet,
wil niet zwijgen, waarom ook?
Ik roep hem aan die mijn god is.”

En zo zingt ook Amos uiteindelijk zelf een lied, ... een lied nog indringender dan de doodse stilte:

.. Doe stromen als een rivier, onstuitbaar, als leven water .. doe stromen gerechtigheid.

Ik besluit met een ander Oosterhuislied:

**‘Vandaag doet de hand
en morgen de voet
wat goed is, wat moet.**

**Maar geen in dit land is koning voorgoed.
Geen is er god.**

Niemand’

Tommy Vandendriessche
De Lier, 28 september 2014

Inspiratiebronnen:

- Tom Naastepad ‘Amos-verklaring van een bijbelgedeelte’
- Ha-Joon Chang ‘23 dingen die ze je niet vertellen over het kapitalisme’
- Gilbert De Swert ‘Crisismoordenboek’
- Huub Oosterhuis ‘150 psalmen vrij’
- Paul Verhaeghen – toespraak op het congres van de onderwijsvakbond COC – oktober 2013
- Anneleen Kenis & Matthias Lievens ‘De mythe van de groene economie’

Over verdeling van vermogens in België:

<https://www.youtube.com/watch?v=DMtu-Rcdbsc&feature=share>

<http://www.dewereldmorgen.be/docs/2014/05/06/d-2014-6104-01-mei-2014.pdf>